

· N:o 21.

Ank. till Riksd. kansli den 3 mars 1902, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af §§ 16 och 75 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, dels ock en i anledning af nämnda proposition väckt motion.

Genom en den 22 november nästlidet år dagtecknad proposition, n:o 11, hvilken blifvit af båda kamrarne till lagutskottet hänvisad, har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt, i statsrådet hållet protokoll, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

angående ändrad lydelse af §§ 16 och 75 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att §§ 16 och 75 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 16.

Kungörelse om kommunalstämma utfärdas af ordföranden eller, i händelse af hans förhinder, af vice ordföranden, och skall innehålla bestämd uppgift om tid, ställe och öfverläggningsämne för sammanträdet. Kungörelsen uppläses från predikstolen fjorton dagar eller minst en vecka derförut.

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 7 Saml. 17 Häft. (N:is 21 och 22.)

Är kommunalstämma utsatt till dag, då gudstjenst hålles, skall kungörelsen den dagen ånyo uppläsas.

För ärende, som fordrar så skyndsam handläggning, att kallelse icke medhinnes så tidigt, som nu är föreskrifvet, må kommunalstämma kunna hållas efter kortare kallelsetid och äfven samma dag, då den pålyses; dock må vid sålunda utlyst stämma beslut ej fattas om utgift eller erläggande af bidrag dertill.

Besluter kommunalstämma, att kungörelse om stämma jemväl bör införas i en eller flera tidningar i orten, skall ordföranden, der så ske kan, föranstalta derom. Den omständigheten, att kungörelse ej blifvit i tidning införd, må icke utgöra hinder för stämmans hållande.

§ 75.

Medlem af kommunen, som åt kommunalstämmans eller fullmäktiges beslut uti kommunens gemensamma angelägenheter ej nöjes, eger rätt att, der han tilltror sig kunna visa, att beslutet kränker hans enskilda rätt eller eljest hvilar på orättvis grund, eller att det icke i laga ordning tillkommit, eller att det står i strid med allmän lag eller författning eller annorledes öfverskrider deras befogenhet, som beslutet fattat, deruti rättelse söka genom besvär, hvilka, jemte det öfverklagade beslutet, böra till Kongl. Maj:ts befallningshafvande ingifvas inom trettio dagar efter det klaganden af beslutet erhöill del, dagen då det skedde likväl oräknad; och åligger det klaganden derjemte såväl att vid besvären foga bevis om dagen, då beslutet delgafs, som ock att, inom fjorton dagar efter det tiden för besvärens inlemnande utgått, till kommunalstämmans ordförande ingifva diariiuutdrag deröfver, att han sig besvärat.

Försummar klaganden något af hvad sålunda är vordet föreskrifvet, må beslutet kunna gå i verkställighet.

Klaganden skall anses hafva af beslutet erhållit del den dag, då det enligt § 23 offentlig kungjordes.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1902 och skall, hvad angår den ändrade lydelsen af § 75, lända till efterrättelse i afseende å öfverklagande af beslut, som efter sagda dag fattas.

I sammanhang med denna proposition har utskottet till behandling förehått en med anledning af propositionen inom Andra Kammaren af herr N. Nilsson i Skärhus väckt, till lagutskottet äfvenledes öfverlemnad motion, n:o 162, hvori hemstälts, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att till 16 § i förenämnda förordning skall fogas ett tillägg af följande lydelse:

Besluter kommunalstämma, att kungörelse om stämma jemväl bör *anslås å viss plats inom kommunen eller* införas i en eller flera tidningar i orten, skall ordföranden, der så ske kan, föranstalta derom. Den omständigheten, att kungörelse ej blifvit *anslagen eller* i tidning införd, må ej utgöra hinder för stämmans hållande.

Ifrågavarande proposition är föranledd af *dels* Riksdagens skrifvelse till Konungen den 13 maj 1896, deri anmäldes, att Riksdagen för sin del antagit lag angående sådan ändrad lydelse af 75 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet, att gällande undantagsbestämmelser rörande tiden för anförande hos Konungens befallningshafvande af besvär öfver kommunalstämmas eller kommunalfullmäktiges beslut i Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län uteslutits, dels Riksdagens skrifvelse den 19 april 1901, hvori Riksdagen anhöll, att Kongl. Maj:t tacktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lämpliga lagbestämmelser om befogenhet för kommunalstämma att besluta, huruvida och i hvilka fall kungörelse om stämma skall i en eller flera tidningar inom orten införas.

Uti sistberörda skrifvelse framhölls bland annat, hurusom för det åsyftade ändamålet mycket kunde vinnas derigenom, att, i öfverensstämmelse med hvad å åtskilliga ställen för närvarande torde tillämpas, kungörelse om dylik stämma ansloges å vissa lämpliga platser inom kommunen, t. ex. vid större arbetscentra, vid kommunalrummet, vid jernvägsstationer m. m. Denna tanke har i förenämnda motion åter upptagits, och som jemväl utskottet anser önskvärdt, att angående kungörelse genom anslag blefve gällande enahanda bestämmelser som de om kungörande genom tidningarna ifrågasatta, har utskottet funnit sig böra förorda, att det föreslagna tredje stycket i 16 § måtte erhålla den i motionen angifna lydelse.

I öfrigt har propositionen icke gifvit utskottet anledning till någon erinran; och hemställer utskottet alltså,

att Riksdagen, under förklarande att Kongl. Maj:ts föreliggande proposition icke kan i oförändradt skick godkännas, måtte, med bifall till den i ämnet afgifna motionen, för sin del antaga följande

Lag

angående ändrad lydelse af §§ 16 och 75 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Härigenom förordnas, att §§ 16 och 75 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 16.

Kungörelse om kommunalstämma utfärdas af ordföranden eller, i händelse af hans förhinder, af vice ordföranden, och skall innehålla bestämd uppgift om tid, ställe och öfverläggningsämne för sammanträdet. Kungörelsen uppläses från predikstolen fjorton dagar eller minst en vecka derförut. Är kommunalstämma utsatt till dag, då gudstjenst hålles, skall kungörelsen den dagen ånyo uppläsas.

För ärende, som fordrar så skyndsam handläggning, att kallelse icke medhinnes så tidigt, som nu är föreskrifvet, må kommunalstämma kunna hållas efter kortare kallelsetid och äfven samma dag, då den pålyses; dock må vid sålunda utlyst stämma beslut ej fattas om utgift eller erläggande af bidrag dertill.

Besluter kommunalstämma, att kungörelse om stämma jemväl bör anslås å viss plats inom kommunen eller införas i en eller flera tidningar i orten, skall ordföranden, der så ske kan, föranstalta derom. Den omständigheten, att kungörelse ej blifvit anslagen eller i tidning införd, må icke utgöra hinder för stämmans hållande.

§ 75.

Medlem af kommunen, som åt kommunalstämmans eller fullmäktiges beslut uti kommunens gemensamma angelägenheter ej nöjes, eger rätt att, der han tilltror

sig kunna visa, att beslutet kränker hans enskilda rätt eller eljest hvilar på orättvis grund, eller att det icke i laga ordning tillkommit, eller att det står i strid med allmän lag eller författning eller annorledes öfverskrider deras befogenhet, som beslutet fattat, deruti rättelse söka genom besvär, hvilka, jemte det öfverklagade beslutet, böra till Kongl. Maj:ts befallningshafvande ingifvas inom trettio dagar efter det klaganden af beslutet erhöll del, dagen då det skedde likväl oräknad; och åligger det klaganden derjemte såväl att vid besvären foga bevis om dagen, då beslutet delgafs, som ock att, inom fjorton dagar efter det tiden för besvärens inlemnande utgått, till kommunalstämmans ordförande ingifva diariiu drag deröfver, att han sig besvärat.

Försummar klaganden något af hvad sålunda är vordet föreskrifvet, må beslutet kunna gå i verkställighet.

Klaganden skall anses hafva af beslutet erhållit del den dag, då det enligt § 23 offentligen kungjordes.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1902 och skall, hvad angår den ändrade lydelsen af § 75, lända till efterrättelse i afseende å öfverklagande af beslut, som efter sagda dag fattas.

Stockholm den 3 mars 1902.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.
